Elinvoimakeskus

Yhteenvetoa Majoitus, ravitsemis- ja matkailupalvelut -toimialatilaisuuden 8.9.2026 asiantuntijanäkemyksistä

Toimialaryhmään kuuluvat majoitus-, ravitsemis- ja matkailupalvelut ja niitä palveleva toiminta.

Toimialan yleisnäkymä on myönteinen: Lapin matkailun kasvua tukevat kansainvälinen kysyntä, investoinnit ja kasvava majoituskapasiteetti. Matkailu on merkittävä Lapin talouden veturi: toimialan liikevaihto liitännäistoimialoineen on noin 3 miljardia euroa ja osuus Lapin BKT:sta 8,3 prosenttia. Kasvuvauhti on kuitenkin tasaantunut ja muuttunut aiempaa hintavetoisemmaksi. Alue- ja yrityskohtaiset erot ovat suuria, ja epävarma maailmantilanne edellyttää maltillista suunnittelua sekä markkinoiden jatkuvaa seurantaa.

- **Kansainvälinen kysyntä vetää kasvua**. Lapissa kirjattiin vuonna 2025 noin 3,4 miljoonaa rekisteröityä yöpymistä, joista ulkomaisten osuus oli 62 prosenttia. Lisäksi rekisteröimättömiä yöpymisiä oli yli kaksi miljoonaa. Kasvu painottuu kansainvälisille ja erityisesti kaukomarkkinoille, ja asiakaspohja on hajautunut useille lähtömarkkinoille. Talvisesonki säilyy vahvana ja matkailun arvioidaan jatkavan kasvuaan myös seuraavan vuoden aikana.

- **Kotimainen kysyntä on heikentynyt.** Kotimaisten osuus rekisteröidyistä yöpymisistä oli 38 prosenttia vuonna 2025. Kotimaista kysyntää haastavat hintataso, matkakustannukset ja taloudellinen epävarmuus. Kotimaan kysynnän ylläpito edellyttää paremmin kohdennettuja, eri sesonkeihin sopivia tuotteita ja markkinointia.

- **Ympärivuotisuus on keskeinen kehittämiskohde.** Keväässä, kesässä ja syksyssä on kasvupotentiaalia, mutta sulan maan ajan lentokapasiteetti, palvelujen saatavuus, tunnettuus ja oikeiden kohderyhmien tavoittaminen rajoittavat kehitystä. Ympärivuotisuuden vahvistaminen voisi tasata liikevaihtoa ja tukea osaajien pysymistä alalla.

- **Investoinnit ja kapasiteetti kasvavat, mutta volyymikasvu tasaantuu.** Hotelli-, resort- ja muut matkailuinvestoinnit jatkuvat eri puolilla Lappia, ja myös rekisteröimätön majoituskapasiteetti kasvaa. Majoitusmyynnin kasvu perustuu aiempaa enemmän hintoihin kuin yöpymisvolyymeihin. Investointien rinnalla tarvitaan vahvaa myyntiä, markkinointia ja toimialan osaamista.

- **Työvoiman tarve säilyy korkeana.** Keskeinen huoli on osaavan työvoiman riittävyys kasvavaan kysyntään. Vakiintuneet ja vakavaraiset yritykset hyötyvät palaavista kausityöntekijöistä, mutta uusilla yrityksillä sekä ravintola-, siivous- ja muissa liitännäispalveluissa rekrytointi on vaikeampaa.

- **Asuntopula on keskeinen rekrytoinnin ja kasvun pullonkaula.** Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen puute vaikeuttaa etenkin ulkopaikkakuntalaisten työllistymistä.

Osa yrityksistä on alkanut rakentaa henkilöstölleen asuntoja, mikä helpottaa tilannetta paikallisesti.

- **Kansainvälinen rekrytointi korostuu.** Työpaikkoja täytetään paljon verkostojen kautta. Kotimaisten hakijoiden kohtaantoa heikentävät sesonkiluonteisuus, määrä- ja osa-aikaisuus sekä kielitaito-, ajokortti- ja liikkumishaasteet.
- **Kannattavuuteen ja kilpailuun liittyvät paineet korostuvat.** Ohjelmapalvelujen kilpailu on kiristynyt, matkailijoiden viipymät ovat lyhentyneet ja verotus sekä kustannukset haastavat yrityksiä. Kasvun rinnalla tarvitaan strategista johtamista, ennakointia ja systemaattista riskienhallintaa.
- **Pelisäännöt ja sosiaalinen hyväksyttävyys ratkaisevat kasvun kestävyyttä.** Rekisteröimättömän majoituksen kasvu, paikalliseen elämään kohdistuvat vaikutukset, vastuullisuus, turvallisuus ja alan yhteiset pelisäännöt korostuvat. Myös geopoliittisiin muutoksiin, taloustilanteeseen ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin on varauduttava.

Lisäksi Työvoimabarometri -sivustolla

Työvoimabarometri -sivustolta https://tyovoimabarometri.fi/

- tiivis kuvaus toimialan kehitysnäkymistä
- tunnistetut merkittävimmät työvoimapula- ja kohtaanto-ongelma-ammatit sekä osaamistarpeet vuoden aikajänteellä
- Lapin lisäksi käyttäjä pystyy tekemään tarkasteluja muilta alueilta